Redacţiunea, Administraţiunea
Tipografia:
BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr 22.
Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ, Manuscripte nu se retrimitŭ!
Birourile de anunciurĭ:
Braşovŭ, piaţa mare Nr. 22.
Inserate mai primescŭ în Viena: *Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maas). Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg*; în Budapesta: *A. V. Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat*; în Frankfurt: *G. L. Daube*; în Hamburg: *A. Steiner*.
Preţulŭ inserţiunilorŭ: o seriă garmondŭ pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă şi învoiélă.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LI.

„Gazeta“ iese în fie-care ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România şi străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe şese lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru şi din afară şi la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Braşovŭ:
la administraţiune, piaţa mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe şése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 48. Braşovŭ, Joi, 3 (15) Martie 1888.

Alianţele.

II.

Nu suntemŭ în posiţiunea de a ne puté face o clară judecată asupra faptului Românieĭ cu acéstă alianţă, în urma căreia a perdutŭ Basarabia, în schimbŭ cu Dobrogea; nu suntemŭ în posiţiă a cumpăni décă porturile unei Mărĭ suntŭ o recompensă pentru elementulŭ perdutŭ? Guvernulŭ românŭ a trebuitŭ sĕ scie înainte de acestŭ schimbŭ, căcĭ comisarii sĕĭ deja înainte de Congresulŭ din Berlinŭ eşiseră prin Dobrogea pentru a studia relaţiunile economice, etnografice şi statistice ale noului teritoriu; trebuia sĕ sciă, căcĭ îlŭ pretindea Rusia sub cuvêntulŭ onórei armelorŭ sale, îlŭ pretindea ambiţiunea naţională a Ţarului, care la imputările de ingratitudine rĕspundea prin guvernulŭ sĕu: *„noi amŭ garantatŭ integritatea, şi nu identitatea teritoriului Românieĭ; întregitatea o are, decĭ nĭ-amŭ ţinutŭ cuvêntulŭ.*

Rusia, cu ajutorulŭ Românieĭ, bătŭ pe Turcĭ şi eliberă pe Bulgarĭ, din ale căror cadavre Turculŭ ridicase movile înalte câtŭ bisericele, fără ca civilisaţiunea occidentală sĕ le fi săritŭ întru ajutorŭ. La San-Stefano, Rusia în idea că Francia e umilită, Prusia e amică, Austria cointeresată, eşi cu planulŭ sĕu de o mare Bulgariă; dér ce sĕ vedĭ? ingratitudine! toţĭ respinseră planulŭ Rusiei; prin urmare se făcŭ o Bulgariă şi o Rumeliă orientală. Europa, séu mai bine ḑisŭ puterile marĭ din Congresulŭ dela Berlinŭ, n'au concesŭ Românieĭ sĕ intre în acelŭ congresŭ, nicĭ că au respinsŭ cererea Rusiei pentru încorporarea Basarabiei, mai multŭ s'au îngrijitŭ ca nu cumva printr'o mare Bulgariă Rusia sĕ ajungă în apropierea Constantinopoleĭ.

Din acestŭ momentŭ Rusia a începutŭ a sporĭ şi întărĭ forţele sale militare în tóte direcţiunile, a'şĭ construi căile ferate pentru scopurĭ de rĕsboiu, a'şĭ fortifica graniţele sale; a începutŭ a cocheta cu Francia, şi într'unŭ modŭ órecare a provoca alianţa austro-germană, pentru ca sĕ aibă ocasiune a eşi din tripla alianţă, care mai purta numele acesta, dér se depărtase de basa sa..., éră Bismark a priceputŭ că ce o sĕ însemne acestea, şi ca încai sĕ-şĭ pótă ţiné o pasĕre în cuşca sa, în 7 Octomvre 1879 a şi legatŭ alianţă defensivă cu Austria în contra Rusiei, a acelui amicŭ înaintea căruia la 1873 jură, că nu-i póte trece prin minte, ca vreodată sĕ-i devină inimicŭ,... şi aicĭ cocoşulŭ sântului Petru a pututŭ sĕ cânte a doua óră la urechile lui Bismark, căcĭ étă s'a repetatŭ scena jucată în 1866 faţă cu Napoleon; dér Bismark scie bine că Rusia e mai puternică ca Francia în 1870; pentru aceea ţine strînse alianţele, publică documentele, şi ameninţă lumea cu flacările „furórei teutonice“....

Din tóte acestea se vede că naţiunile şi staturile nu-şĭ facŭ politica după simţĕminte, şi că în politică: nu e simpatiă, nu e recunoscinţă, nu e moralitate, *ci purulŭ interesŭ propriu.*

Istoria „măiéstra vieţeĭ“ câte esemple ne oferă în astă privinţă! Mai deaprópe numai monarchia nóstră, care a avutŭ resbelurĭ cumplite cu Prusia şi cu Italia, cărora lĭ-a cedatŭ frumóse provincii şi primatulŭ unei marĭ împĕrăţii, étă că aḑĭ stă în alianţă cu ele, şi mai de aprópe cei ce în 1878 strigau în contra politicei de a ocupa Bosnia şi Erţegovina, aḑĭ totŭ ei militéză mai tare pentru păstrarea acestorŭ provincii..., apoi aceştĭ politicĭ cântă mereu la urechile Românieĭ *„sĕ nu uite luarea Basarabiei.“*

Rusia érăşĭ concentréză puterĭ marĭ în Basarabia; semnŭ că de acolo, séu, că şi de pe acolo va începe acţiunea la timpulŭ sĕu. Ce sigurŭ că pentru de a opera în Bulgaria are lipsă de a trece şi peste teritoriulŭ Românieĭ.

România éră a colindatŭ pe la uşile unorŭ puterĭ şi éră a cerutŭ garantarea *neutralităţii* teritoriului sĕu, dér şi acuma se pare că înzadarŭ. Cine sĕ garanteze pentru altulŭ, când totŭ insulŭ se îngrijesce de pielea sa? S'a spusŭ (între altele în ḑiarulŭ „Nemzet“) că neutralităţĭ pentru timpurile nóstre nu se potŭ garanta, fiecine se apĕră pe sine; étă că şi Belgia şi Elveţia se înarméză, şi vorŭ fi silite sĕ'şĭ apere teritoriulŭ propriu, România însĕ se póte alia cu aşa numitele „puterĭ ale păcii.“ Dér aceea ligă a păcii ce monstru póte sĕ fiă? o mare cameră, cu atâtea uşĭ, câţĭ inşĭ întră în ea; fiăcare are sĕ între şi sĕ se strecóre pe uşa sa; şi totuşĭ *„dum duo faciunt idem, non est idem...“*

Nu ne este datŭ nouĕ a cunósce stipulaţiunile sub carĭ ar avea România sĕ între în liga păcii, séu motivele din carĭ ar refusa-o, atâta însĕ este de prevĕḑutŭ: că décă Rusia va cere ca sĕ trécă eară prin teritoriulŭ ei, ca în 1877, România va fi silită sĕ se închine séu la Nordŭ séu la Vestŭ.

Decĭ este întrebarea la care din doi? Mulţĭ ar dori sĕ scie de pe acum. Dér bărbaţii de statŭ ai Românieĭ suntŭ fórte înţeleptĭ, Vorbescŭ în ale diplomaţiei pré puţinŭ, şi numai atuncĭ când e neîncungiuratŭ de lipsă, de presentŭ bună-óră vorŭ rĕspunde, că România după esemplulŭ altorŭ state, în legarea alianţeĭ, nu va fi condusă nicĭ de simpatiă, nicĭ de ură, ci de purulŭ sĕu interesŭ, pe care ea îlŭ cunósce mai bine, decâtŭ cei carĭ îi dau sfaturĭ.

Este déră naturalŭ ca România în marea încurcătură europénă, a căreia vijeliă deja se anunţă cu fulgere din depărtare, pentru asigurarea esistinţei sale va fi cu multă precauţiune, şi nu va fi cu privire nicĭ chiar la simpatia fraţilorŭ sĕĭ de dincóce de Carpaţĭ séu de dincolo de Dunăre, ci numai la purulŭ sĕu interesŭ. Cu tóte acestea nu voiu pĕcătui, credŭ, décă şi acuma voiu reflecta la articululŭ comunicatŭ în Nr. 102 alŭ „Gazetei“ din anulŭ 1883 sub titlulŭ: „O voce transilvaniană asupra alianţei cu România“, cu atât mai vêrtosŭ, că renumitulŭ bărbatŭ de statŭ şi diplomatŭ alŭ Românieĭ d-nulŭ Cogălniceanu, în numĕrulŭ festivŭ alŭ Gazetei jubilare, cu privire la elementulŭ ce predomină în statŭ, aprobă acele vederĭ în măréţa sa declaraţiune.

Rotuna.

Politica Românieĭ.

„Figaro“ dela 7 Martie dă séma în următorii terminĭ despre o întêlnire pe care unŭ redactorŭ alŭ sĕu a avut'o cu d. Alexandri, ministrulŭ Românieĭ la Parisŭ:

In urma veştilorŭ ce ne sosiau din Bucurescĭ, cu privire la demisionarea d-lui Brătianu, ni se părea interesantŭ a vorbi cu onorabilulŭ ministru alŭ Românieĭ la Parisŭ, şi de a auḑi din gura sa indicaţii precise asupra actualei politicĭ a regatului Românieĭ:

„D-v. sunteţĭ măniaţĭ nu numai pe d. Brătianu,“ ne spuse dela începutŭ d. Alexandri, „ci şi pe regele nostru. Eu am mai rĕspunsŭ deja la învinuirile contra ministrului demisionatŭ. Nu, d. Brătianu n'a negociatŭ alianţă cu Germania; este prea multŭ Românŭ ca sĕ nu simtă preţulŭ pretenşugului cu Francia, şi cea mai bună dovadă a sincerităţii lui e, că trei băieţĭ ai sĕi îşĭ urméză acum studiile la Parisŭ, că guvernulŭ românŭ îşĭ adreséză tóte comandele în Francia. Acestea, de vre-o optspreḑece lunĭ numai, au trecutŭ peste suma de ḑece milióne lei — cifră respectabilă, décă ne gândimŭ la regatulŭ nostru, care e micŭ.

„In privinţa celorŭ ce se vorbescŭ în Francia despre suveranulŭ meu — vorbe totŭ aşa de greşite în cea mai mare parte pe câtŭ şi de nedrepte, — sunt datorŭ sĕ protestezŭ eu, M. S. neputând'o face. Sĕ sciţĭ decĭ, că de când este Românŭ, Carolŭ de Hohenzolern n'a încetatŭ d'a lucra ca patriotŭ românŭ. Nu e nicĭdecum „feciorulŭ lui Bismark“, nu impune ţĕrei sale adoptive poruncile pe care le primesce din Berlinŭ. Tóte acestea îsŭ false. Regele nostru e unŭ suveranŭ esenţialminte constituţionalŭ; n'are politică personală şi maioritatea parlamentară guvernéză. Tată-sĕu, prinţulŭ de Hohenzolern, care e fórte bogatŭ, a datŭ regelui sume considerabile, şi tótă averea regelui Carolŭ se află astăḑĭ, nu în Germania, ci în România.

„Altŭ amĕnuntŭ: s'a pretinsŭ că România se unise cu Rusia pentru că aşa voise Bismark. Insĕ adevĕrulŭ e, că Ţarulŭ Alexandru II a refusatŭ la începutŭ ajutorulŭ nostru şi a tratatŭ cu dispreţŭ propunerile nóstre. Trupele române intrară în campaniă tocmai în urma primirei unei depeşĭ dela marele duce Nicolae. Acéstă depeşă, adaogă d. Alexandri, am avut'o în mână, i-am cititŭ cuprinsulŭ: *marele duce Nicolae implora ajutorulŭ nostru imediatŭ*, în urma celei de a doua înfrângerĭ a trupelorŭ moscovite în faţa Plevnei.

„Nu potŭ sĕ repetŭ în deajunsŭ că: Noi Românii — începêndŭ dela suveranulŭ nostru — avemŭ toţĭ o singură dorinţă, sĕ ne apĕrămŭ neatêrnarea, sĕ ne păzimŭ neutralitatea şi, departe de a ne pune la poruncile Germaniei, sĕ păstrămŭ vechiulŭ prietenşugŭ alŭ Franciei.

Tractatulŭ pentru regularea graniţelorŭ austro-ungaro-române.

Oficiosulŭ „Fremdenblatt“ publică unele detalii în privinţa mersului oficialŭ alŭ negocierilorŭ pentru delimitarea graniţelorŭ. Numitulŭ ḑiarŭ scrie:

Cu ocasiunea discuţiunei în camera ungară în privinţa convenţiunei încheiate de curêndŭ cu România pentru delimitarea graniţelorŭ, s'au făcutŭ atâtŭ în decursulŭ desbaterilorŭ câtŭ şi după aceea în pressa ungară totfelulŭ de învinuirĭ ministerului comunŭ de esterne şi diplomaţiei ces. reg., învinuirĭ, întemeiate pe formularea contestată a convenţiunei. In faţa acestorŭ învinuirĭ prin care sĕ caută a se atribui ministerului de esterne şi diplomaţiei rĕspunderea pentru compunerea acelei convenţiunĭ fórte preţióse, respundere, pe care după cum se póte dovedi, nu o au — este cuviinciosă şi necesarŭ d'a stabili în modŭ clarŭ care a fostŭ, procederea oficială cu ocasiunea menţionatelorŭ negocierĭ şi în ce mĕsură organele, care au luatŭ parte, au conlucratŭ pentru convenţiune.

După ce s'a simţitŭ totŭ mai multŭ necesitatea pentru o aplanare definitivă a continuelorŭ certurĭ de graniţă între ambele ţĕrĭ vecine, s'a luatŭ în fine înţelegere cu guvernulŭ românŭ, după ce lucrările pregătitóre locale fuseseră terminate, d'a se întruni pentru acestŭ scop o comisiune mixtă la Viena. Acésta s'a întrunitŭ în tómna anului 1886 şi se compunea din delegaţii guvernelorŭ, imperialŭ-regescŭ, regescŭ ungurescŭ şi regescŭ românescŭ. Preşedinte a fostŭ unŭ funcţionarŭ superiorŭ din ministerulŭ de esterne. Comisiunea avea însărcinarea d'a verifica operatele fostelorŭ comisiunĭ locale, întru câtŭ în privinţa unorŭ cestiunĭ se ajunsese la o înţelegere încă la faţa loculuĭ, d'a da o soluţiune cestiunilorŭ rĕmase în litigiu şi d'a pregăti unŭ elaboratŭ care sĕ coprindă întreaga linie de graniţă şi care sĕ servéscă ca basă pentru o convenţiune cu România. Elaboratulŭ resultatŭ din discuţiunile comisiunilorŭ, totŭ aşa ca şi proiectulŭ de convenţiune compusŭ pe basa aceluia la ministerulŭ de esterne s'a supusŭ pentru vedere şi aprobare ambelorŭ guverne ale monarchiei. Şi numai după ce ambele guverne au esaminatŭ şi aprobatŭ menţionatulŭ proiectŭ, s'a comunicatŭ proiectulŭ prin ministerulŭ de esterne guvernului românŭ şi cu acesta s'au urmatŭ apoi ultimele negocierĭ, despre carĭ ambele guverne ale monarchiei, au fostŭ continuu ţinute în cunoscinţă şi carĭ la 7 Decemvre 1887 au fostŭ terminate şi subsemnate la Bucurescĭ. Ministrulŭ nostru plenipotenţiarŭ ces. reg. a luatŭ numai indirectŭ parte la stabilirea definitivă a convenţiunei, de óre-ce negociările s'au ţinutŭ în ce privesce partea lorŭ de căpetenie, la Viena.

Bulgaria şi Nota turcéscă.

Fóia bulgară „Svoboda,“ din Sofia, vorbindŭ de Nota turcéscă, în articolulŭ sĕu de frunte, ḑice că décă Turcia a datŭ acéstă notă prin simplă condescendenţă către Rusia şi fără intenţiune de a urmări cestiunea prin mijlóce violente, ea va conserva în Bulgaria nisce vasalĭ devotaţĭ, dér că décă Nota este preludiulŭ unei acţiunĭ energice, ea *va găsi în Bulgarĭ unŭ poporŭ decisŭ a lupta prin tóte mijlócele pentru a ocroti o libertate ce nisce împrejurărĭ providenţiale ar puté sĕ o ducă la independenţă.*

Ḑiarulŭ recunósce ilegalitatea situaţiunei prinţului faţă cu tractatulŭ dela Berlinŭ, dér ḑice că aceia, carĭ au ruptŭ tractatulŭ suntŭ cei ce la 9 Augustŭ au

„furatŭ" pe prinţulŭ Alexandru, şi că Bulgarii carĭ, cu tóte uneltirile din afară. au menţinutŭ ordinea în ţéră, nu potŭ fi adĭ respundĕtorĭ de greşelele primordiale ale acelora, carĭ cătară în acéstă cădere unŭ mijlocŭ de a produce turburărĭ.

SCIRILE DILEI.

Doliulŭ Curţii austro-ungare pentru împĕratulŭ Wilhelm, după o disposiţiune a Maiestăţii Sale, va dura 4 sĕptĕmânĭ, începêndŭ dela 12 Martie n. Se aşteptă unŭ ordinŭ de di, care va dispune şi doliulŭ armatei.

* * *

Dela Blaşiu primirămŭ cu poşta de adĭ următorulŭ tristŭ anunciu: „Corpulŭ profesoralŭ dela institutele preparandiale şi normale din locŭ aduce la cunoscinţă trecerea din viéţă a preotului şi profesorului **Partenie Moldovanŭ.**" — Decedatulŭ profesorŭ a fostŭ unŭ bărbatŭ cu nobile sêmţĕminte şi unŭ zelosŭ Românŭ. Fiă-i memoria binecuvêntată!

* * *

In *Bielitz*, vestitulŭ oraşŭ cu fabrice în Silesia, se formézâ o *coloniă de Saşĭ ardelenĭ.* La 7 Martie n. colonia a alesŭ învĕţătorŭ alŭ şcólei sale pe învĕţătorulŭ şcólei de fete săsescĭ din Reghinŭ, Eduard Leonhardt.

Incă unŭ tristŭ testimoniu pentru stăpânirea unguréscă.

* * *

In institutulŭ de nebunĭ în *Sibiiu* s'a comisŭ unŭ furtŭ. După cum spune „Sieb. Deutsch. Tgbltt", s'au furatŭ giuvaericale, unŭ revolverŭ, încălţăminte, unŭ losŭ de alŭ Basilicei Nr. 14 Seria 4235, unŭ losŭ de alŭ Crucei roşii Nr. 47 Seria 4280.

* * *

Unui ţĕranŭ sasŭ din *Sighişóra* i-a fugitŭ în dilele din urmă nevasta, cu intenţiunea de a trece în România cu unŭ paşaportŭ streinŭ. Işĭ luase cu ea şi unŭ copilŭ, pe care însĕ dela Braşovŭ ilŭ trimise bărbatului îndĕrĕtŭ. Prin băiatŭ află ţĕranulŭ unde se află nevastă-sa, şi în urma arĕtărei ce o făcŭ la poliţiă fù prinsă de poliţia de aci şi escortată la Sighişóră. Fugara se numesce Katarina Mathiae.

* * *

Duminecă *s'a sinucisŭ* prin împuşcare în Sibiiu subintendentulŭ militarŭ c. r. N....s. Totŭ acolo s'a spênduratŭ Sâmbătă peptĕnarulŭ Sch.., şi Duminecă unŭ tăiătorŭ de lemne. Acesta din urmă a fostŭ scăpatŭ cu viéţă.

* * *

Dela d-lŭ şefŭ alŭ gării Braşovului primimŭ cu data 14 Martie a. c. următórea încunosciinţare: „Provocându-mĕ la comunicatulŭ meu de d-to 13 l. c. am onóre a vĕ aduce la cunoscinţă, că piedeca ce a întreruptŭ comunicaţiunea căĭei ferate între Copşa şi Micăsasa s'a delăturatŭ erĭ (în 13 l. c.) séra, şi că prin urmare circulaţiunea trenurilorŭ s'a redeschisŭ."

Unŭ sfatŭ economicŭ.

Intre relele — din nenorocire destulŭ de multe — de carĭ sufere poporulŭ nostru, trebue sĕ înregistrămŭ şi starea economică miserabilă, séu mai corectŭ disŭ: sĕrăcia. Nu dóră că poporulŭ nostru ar avé darulŭ lenevirei, din contră lucră fórte multŭ, lucră din greu. Dér ce folosŭ! la ce servesce tótă munca lui atâtŭ de grea, décă nu este rentabilă décă resultatulŭ ei este atâtŭ de puţinŭ însemnatŭ! Cea mai strictă economiă nu-i permite Românului a pune la o parte decâtŭ fórte puţinŭ séu chiar nimicŭ din fructulŭ muncei sale brute care influinţéză desastruosŭ şi asupra moralului lui. De aci vedemŭ că devisa „Muncă şi Economiă" va trebui sĕ rĕmână fără resultatŭ décă nu vomŭ căuta a o aplica, unde eficacitatea ei a fostŭ multŭ probată, unde resultatele ei au fostŭ imposante! Aceste terene, fórte puţinŭ cultivate până acum, suntŭ terenulŭ „industrialŭ şi comercialŭ" în celŭ mai estinsŭ sensŭ alŭ cuvêntului! Industria şi comerciulŭ suntŭ razimulŭ solidŭ alŭ buneistărĭ economice şi bunăstarea economică este garanţa sigură, pavăza nepenetrabilă, care ne va apĕra de orĭ ce influinţă internă séu străină. Condiţiunea materială odată asigurată, orĭ-ce influinţă devine fără efectŭ, puterea de acţiune basată cresce din ce în ce şi libertatea de acţiune măresce succesulŭ!

Dér acestea nu suntŭ singurele condiţiunĭ, ce sĕ impunŭ imperiosŭ orĭcărui individŭ, cu câtuşĭ de puţinŭ interesŭ pentru prosperitatea neamului sĕu şi la acestea trebue sĕ mai adaugemŭ unŭ altŭ factorŭ importantŭ, care pe de o parte ne asigură reuşita, pe de altă parte ne conduce şi ne apĕră de peripeţiile nenumĕrate, ce ne stau în cale. Acestŭ factorŭ însemnatŭ este cultura pe tóte terenele, care este isvorulŭ nesecatŭ alŭ tuturorŭ mulţămirilorŭ omenescĭ, care ne ajută într'adevĕrŭ a ne apropia pe câtŭ sĕ póte de ţinta şi idealulŭ omenimei, de perfecţiune..... Prin adevĕrata cultură, care nobilitéză pe omŭ, facemŭ munca nóstră pe tóte terenele multŭ mai rentabilă şi cu atâtŭ mai rentabilă pe terenele susamintite, ale industriei şi comerciului. Studiindŭ împrejurările şi lucrurile din lume, devenimŭ mai prudenţĭ, mai circumspecţĭ şi mai scumpĭ în riscărĭ şi aventurărĭ în acţiunĭ pe carĭ încă nu le cunóscemŭ din destulŭ şi nicĭ nu ne putemŭ da sémă de resultatŭ, nu-lŭ putemŭ prevedé din nicĭ o probabilitate......

La aceste reflecsiunĭ 'mĭ permitŭ, ca adausŭ, a da locŭ următórei epistole a lui B. Franklin întitulată: „Flueraşulŭ" adresată cătră Madame Brillon:

Passy, 10 Noemvre 1779.

„Am primitŭ cele 2 epistole etc........ Sunt încântatŭ de descripţiunea d-vóstrĕ a Raiului şi a planurilorŭ de a trăi în elŭ. Aprobŭ cu tótă ţăria conclusiunea ce faceţĭ, că până atuncĭ trebue sĕ scótemŭ din lumea acésta a nóstră celŭ mai mare bine posibilŭ. După părerea mea nĭ-ar fi fórte posibilŭ de a obţiné dela lume cu multŭ mai multe avantaje şi a suferi de mai puţine rele, décă amŭ voi numai sĕ avemŭ grijă şi sĕ nu dămŭ prea multŭ pe „flueraşele" nóstre. Şi după cum mi sĕ pare mie, cei mai mulţĭ nenorociţĭ, ce i vedemŭ în lume, au devenitŭ astfeliu prin negligenţa şi uitarea acestei precauţiunĭ.

„Mĕ vei întreba, póte, ce vreau sĕ dicŭ? D-vóstrĕ vĕ placŭ istoriórele şi mĕ veţĭ scusa décă voiu descrie una, care se referă cu totulŭ la mine personalŭ.

„Când eram copilŭ de 5—6 anĭ, amicĭ mei şi rudeniile îmĭ umplură, într'o di de sĕrbătóre, busunarulŭ de parale. La momentŭ am alergatŭ într'o prăvăliă de jucării, dér încântatŭ de tonulŭ unui flueraşŭ, ce-'lŭ vĕdui pe drumŭ în mâna altui copilŭ de sama mea, îi oferii bucurosŭ pentru elŭ toţĭ creiţăruşii mei. Când m'am întorsŭ acasă, alergândŭ prin tótă casa şi fluerândŭ, fórte mulţămitŭ cu têrgulŭ meu, dér pe de altă parte asurdindŭ urechile întregei familii, fraţii mei, sororile şi verii mei, aflândŭ că am datŭ atâta pentru acelŭ sgomotŭ de nimica, îmĭ spuseră, că am datŭ de 10 orĭ mai multŭ decâtŭ valórea lui. Atuncĭ ei mĕ făcură sĕ mĕ gândescŭ la lucrurile bune şi numĕróse, ce aşŭ pututŭ cumpăra cu restulŭ paralelorŭ mele décă aş fi fostŭ mai prudentŭ, şi începură până într'atâta a'şĭ bate jocŭ de prostia mea, încâtŭ plângeamŭ de ciudă. Şi numai reflesiunea singură îmĭ causa mai multă mâhnire decâtŭ îmĭ procura flueraşulŭ bucuriă.

„Acestŭ accidentŭ a avutŭ însĕ mai târdiu órecare utilitate pentru mine, rĕmânêndŭ impresiunea întipărită în sufletulŭ meu, aşa încâtŭ când voiamŭ sĕ cumpĕrŭ ceva, ce 'mĭ era necesarŭ, diceamŭ în mine: „sĕ nu dămŭ prea multŭ pentru flueraşŭ" şi astfelŭ cruţam banii.

„Devenindŭ flăcău, intrândŭ în lume şi observândŭ acţiunile ómenilorŭ, vĕdui că întâlnescŭ sumă de ómenĭ carĭ au „dau prea multŭ pentru flueraşŭ."

„Când vedeamŭ pe cineva, care, ambiţiosŭ după gloria curţii, îşĭ consuma timpulŭ străduindu-se a se scula de diminéţă, îşĭ sacrifica odihna, libertatea, virtutea şi póte chiar pe amicii sĕi adevĕraţĭ, numai sĕ obţină vre-o mică distincţiune, atuncĭ eu îmĭ diceam: Acestŭ omŭ dă pré multŭ pentru flueraşulŭ sĕu".

„Când vedeamŭ pe altulŭ, setosŭ după popularitate şi spre acestŭ scopŭ ocupându-se totdéuna cu contestaţiunile publice, negligându-şĭ afacerile sale particulare, şi ruinându-le prin acéstă negligenţă, diceam: „plătesce pré scumpŭ flueraşulŭ."

„Când aflamŭ de vre-unŭ avarŭ, care renunţa la orĭ-ce modŭ de a trăi comodŭ, la tótă plăcerea de a face bine altora, la tótă stima compatrioţilorŭ sĕi şi la tóte farmecile amiciţiei, pentru a avea o bucăţică de metalŭ galbenŭ: „Sĕrmane omule, diceam eu, daĭ prea multŭ pentru flueraşulŭ D-tale."

„Când întâlneamŭ pe unŭ omŭ de plăcere, sacrificândŭ orĭ ce perfecţiune laudabilă a sufletului sĕu şi orĭ-ce ameliorăţiune a stării sale voluptăţilorŭ simţului curatŭ corporalŭ şi ruinându-şĭ astfelŭ sănĕtatea sa în urmărirea lorŭ: „om înşelatŭ, îi diceamŭ, îţĭ procurĭ nĕcasurĭ în locŭ de plăcerĭ; plătescĭ pré multŭ pentru flueraşŭ."

„Décă vedeam pe altulŭ, încăpăţinatŭ, umblândŭ a vrajbă după haine frumóse, case frumóse, mobile frumóse, achipagiu frumosŭ, tóte întrecêndŭ averea lui. procurându-şi-le prin datorii şi luminându-şĭ cariera într'o temniţă: „Ei! îmĭ diceam eu, elŭ a plătitŭ tare scump flueraşulŭ sĕu."

„Când vedeam câte o fetiţă frumósă, cu natură bună şi blândă, măritată după unŭ bărbatŭ sĕlbaticŭ şi brutalŭ, care o maltrata necontenitŭ, diceam: „ce pĕcatŭ că a plătitŭ aşa de scumpŭ unŭ flueraşŭ."

In fine am ajunsŭ la conclusiunea, că cea mai mare parte din nenorocirile omenescĭ provine din preţuirea falsă ce o facemŭ a valorii lucrurilorŭ. din aceea că „se dă prea multŭ pentru flueraşe."

Cu tóte acestea simtŭ că trebue sĕ îmĭ fiă milă de aceştĭ nenorociţĭ, când considerŭ, că pe lângă înţelepciunea cu care mĕ laudŭ, suntŭ unele lucrurĭ în lumea acésta pămêntéscă, atâtŭ de seducĕtóre, d. e. merele regelui Ioanŭ, carĭ din norocire nu potŭ cumpăra, căcĭ décă s'ar licita aşŭ putea fi sedusŭ sĕ mĕ ruinezŭ prin cumpărarea lorŭ şi sĕ aflu „că am datŭ încă odată prea multŭ pentru flueraşŭ."

Rĕmasŭ bunŭ, scumpă amică....!

B. F."

N'ar strica décă am urma aceste sfaturĭ ale înţeleptului Franklin mai des!

V—u.

Ateneulŭ românŭ din Bucurescĭ.

(Conferinţa d-lui Tache Ionescu despre credinţă.)

D. Tache Ionescu începe conferinta sa dela Ateneu, reamintindŭ cele ce spusese acum 4 anĭ într'o altă conferinţă, şi unde se vedea schiţată deja iedea conferinţii de adĭ. Comparândŭ după Taine tendinţele civilisaţiunii englese cu cea francesă, d-sa relevéză, că una din calităţile civilisaţiunei englese e religiunea atâtŭ de mlădiósă, încâtŭ se póte împăca cu progresulŭ neîncetatŭ. Omulŭ are trebuinţă de religiune, are însĕ mai cu sémă trebuinţă de simţulŭ moralŭ, şi orĭ-câtŭ s'ar dice că véculŭ nostru e imoralŭ şi coruptŭ, e de netăgăduitŭ că elŭ este şi mai moralŭ şi mai inteligentŭ decâtŭ predecesorii sĕi. Chiar acele tânguirĭ ce se ridică de tóte părţile suntŭ o probă, nu că ar fi mai coruptŭ, dér că sufere cu mai multă sensibilitate suferinţele generale. D-sa definesce apoi

---

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS."

(1)

DICŢIONARŬ POPORALŬ.

Cuvinte românescĭ din jurulŭ Năsĕudului, de poporŭ grăite şi totŭ pentru poporŭ alcătuite.

Adunate de dascălulŭ *Iuliu Bugnariu.*

(Urmare din Nr. 261—265 din anulŭ trecutŭ.)

293. *Opcină*=culme, partea de deasupra a unui dealŭ.

Pe celŭ dealŭ, pe cea opcină,
Este-o crengă de sulcină,
Suflă vêntulŭ şĭ-o clătină
Din vêrvŭ până'n rădĕcină.

294. *Hârsâtŭ*=omŭ flămêndŭ, lipitŭ pămêntului. De aicĭ e verbulŭ a „hârsi"=a fi espusŭ fómei, a peri de fóme.

295. *Horţăire* (ca verbŭ)=a freca ceva; a scărpina.

Horţa, borţa pe spinare,
Tronca, bonca'ntre picióre.

(Ghicitură: clopotulŭ.)

296. *Hârzóbă*=potcóvă de lemn de formă cercuală. Se folosesce de cătră vĕnătorĭ, în scopulŭ d'a nu se scufunda în zăpadă şi d'a călca mai sigurŭ.

297. *Părte*=calea ce se face cu piciórele prin ometulŭ întregŭ. A apucatŭ *părtea* şi nu s'a opritŭ până'n têrlă.

298. *Fuiaşŭ*=vêntŭ grozavŭ împreunatŭ cu ometŭ.

299. *Gardină*=dungă, margină, cantă.

300. *Ropotă*=zamă pregătită rĕu, bună de aruncatŭ după dulăi.

301. *Ciuvăi*=vase: blide, óle, ulcele etc.

302. *Batăr*=macăr. Plătesce-mĭ *batăr* cheltuelele!

303. *Văcuiescŭ*=trăiescŭ.

— „Sorióră dulcea mea,
Cu cine-ţĭ place lumea?
Cu tată şi cu măicuţă
Prin grădinĭ cu vêsdoguţă?
Orĭ cu fraţĭ şi cu surorĭ
Prin grădinĭ pline de florĭ?".
— „Cu tóte, frate, e bine,
Dér cu ăştia numai crescĭ,
Şi cu soţulŭ *văcuiescĭ!*".

[Baladă popor.]

304. *Gotcă, gocĭcă*=găină de pădure, sĕlbatică. Numele de „gotcă" se dă şi unorŭ ómenĭ, ca nume de „ocară".

305. *Ciorovoială* = cioroborŭ, calimburŭ; sfadă, cértă; vorbă fără şirŭ.

306. *Ţurană*=râpă, prăpaste, hrapă.

307. *Urdinezŭ*=âmblu după ceva; alergŭ.

308 *Morcotanŭ*=cămĕrarŭ, cămĕraşŭ.

Notă. Flĕcăii din jurulŭ Năsĕudului aranjază în totŭ anulŭ — pe sĕrbătorile Crăciunului — nescarĭ petrecerĭ numite „*bere*" orĭ „*vergelŭ*". Cu acéstă ocasiune conducŭ 2—3 ceteraşĭ, cumpără 6—7 ferii de vinarsŭ, zăharŭ, luminĭ, petroleu etc.; apoi ca sĕ aibă jucăuşe invită tóte fetişcanele din satŭ, carĭ primindŭ invitarea cu plăcere, aducŭ cu sine anumite mâncărĭ, precum: carne friptă de porcŭ, cârnaţŭ, cóste, plăcinte etc. Aceste mâncărĭ se păstréză apoi într'unŭ lădoiu mare cu închisóre, şi se concredŭ unui feciorŭ de omenie, care pórtă numele de morcotanŭ".

309. *Corlă*=colibă mică pĕcurăréscă, orĭ poiată de nuiele pentru vite.

310. *Şcorlă*=vacă bĕtrână şi rea, învĕlită numai în piele.

311. *Ciutricare*=a vorbi multe, dér fără ceva însĕmninţă practică; vorbă de clacă.

Orĭ şi câte-i *ciutrica,*
Copilaşulŭ ţĭ'omŭ tăia
Şi pe tine te-omŭ lua!

[Baladă popor.]

312. *Ruşdă*=sĕcure orĭ sapă rea.

313. *Sgătăcanŭ, gâlcanŭ*=omŭ cu guşă, ce abia rĕsuflă.

Of leliţă din Hordou,
Gâlca ta plăteşte-unŭ bou,
Că e câtŭ unŭ barabou.

[Satiră popor.]

314. *Hleampŭ* pl. hleampurĭ=supraedificate [grajdŭ, şură, coteţŭ etc.]

315. *Holobócă*=vinarsŭ, holircă, stropşală, rachiu, ţuică etc.

316. *Dobrescŭ*=desmerdŭ, ninerezŭ, ţinŭ scumpŭ ca pe apa cea puţină. — Nu'ţĭ *dobri* atâta copiii, că adĭ-mâne ţĭ-orŭ face pĕrulŭ măciucă, inima sfêrr şi gura lingură!

317. *Zăludŭ-ă*=omŭ cu minte tînĕră, nebunatecŭ.

318. *Neblejă-ă*=omŭ mişelŭ, de puţină consideraţiă.

319. *Duimă*=tripĕlŭ, morbŭ sifiliticŭ, ce se ivesce la membrulŭ genitalŭ bărbătescŭ.

320. *Lepşescŭ*=lovescŭ cu palma orĭ cu pumnulŭ. De aicĭ adjectivulŭ „lepşitŭ"=omŭ prăpăditŭ, mişelŭ. trasîmpinsŭ.

321. *Lipcă*=orbişŭ, stă lipcă=stă orbişŭ stă a nu se duce.

322. *Cionocŭ*=ciubucŭ; pipă turcéscă.

323. *Căpărare*=junghiare, durere.

Alege-te,
Culege-te,
Meşteşugŭ cu lucru rĕu.
Nu mĕ *căpăra,*
Nu mĕ îmfla etc.

[Descântecŭ popor.]

324. *Borodină*=muiere grasă, ce abia se póte mişca dintr'unŭ locŭ într'altulŭ.

egoismulŭ și altruismulŭ, și arată cum altruismulŭ — unŭ egoistru rafinatŭ, — câștigă din ce în ce terenŭ. Adĭ durerile vecinului, ca și bucuriile lui, se comunică cu vioiciune în fie-care din noi.

D-sa esplică astfeliu și chiar legitiméză mișcarea puternică ce se observă în veaculŭ nostru pentru clasele desmoștenite. Cestiunea socială, dice d-sa, e o mare și reală necesitate, dér soluțiunea ei nu va veni nicĭ în secolulŭ nostru, nicĭ în celŭ viitorŭ.

Aceste teorii, adaugă d. Tache Ionescu, póte vorŭ păré optimiste într'unŭ momentŭ când pesimismulŭ e la modă. D-sa citéză Liniștea lui Vlahuță, poetulŭ care cu Eminescu ne-au datŭ adevĕrata poesiă română și în care rĕsuflă acestŭ sentimentŭ pesimistŭ. E însĕ de speratŭ că pesimismulŭ poetului trecĕtorŭ a fost și că nu va renunța, precum dice a mai scrie — pentru binele literaturei românescĭ. D-sa opune pesimismului, căruia îi face o puternică și dréptă critică, credința în progresŭ, în moralitate, în mai bine. Civilisațiunea, cu mișcărĭ ritmice, pare póte une-orĭ că dă înapoi.

Aci însĕ e numai o ilusiune și mersulŭ progresivŭ e și în natură și în omenire.

Vii și repetate aplause au întreruptŭ în dese rêndurĭ vocea simpaticului conferențiarŭ. *(Românulŭ).*

Corespondența „Gazetei Transilvaniei.“

Vocea unui țĕrană română. Primimŭ dela badea *Vasilie Vaideanu*, economŭ în Romosŭ, unŭ articulŭ concipiatŭ, scrisŭ și subscrisŭ de mâna sa propriă. Badea Vasilie naréză mai ântêiu istoria lui Cainŭ și Avelŭ, că Dumnedeu a primitŭ jertfa lui Avelŭ, ér a lui Cainŭ nu. Cainŭ pentru acésta a învidiatŭ pe fratele sĕu Avelŭ și l'a omorîtŭ. Pentru acestŭ omorŭ Dumnedeu l'a pedepsitŭ pe Cainŭ cu mustrarea consciinței sale, care-i adusese mórte. De aci trage țĕranulŭ nostru următórea învĕțătură:

Decĭ iubițilorŭ temeți-vĕ de Dumnedeu și faceți bine, ca sĕ nu vĕ fiă frică de nime, căcĭ vedemŭ bine, că lumea trece și poftele ei, ér celŭ ce face voia lui Dumnedeu petrece în vecĭ, căcĭ vedemŭ unŭ omŭ înălțându-se și altulŭ pogorându-se, ba chiar vedemŭ o împĕrățiă picândŭ și alta ridicându-se.

Decĭ déră trebue sĕ lucrămŭ dreptate până este lumină, cacĭ décă se va întuneca, cu anevoiă vomŭ mai puté lucra; decĭ déră trebue sĕ ne păzimŭ, ca sĕ nu vie peste noi sbiciulŭ lui Dumnedeu ca peste fiii neascultării órecând... Așa ne învĕță Mântuitorulŭ: „cine sémĕnă cu lacrĕmĭ, cu bucuriă va secera.“

Și Apostolulŭ Pavelŭ dice: cartea 2 către Corintenĭ c. 4, v. 17, 18. „Nĕcadulŭ nostru de acuma curêndŭ trecĕtoriu și ușorŭ vecĭnicŭ, și preste mĕsură mare, mărirea lucréză întru noi; neprivindŭ noi la cele ce se vĕdŭ, căcĭ suntŭ trecĕtóre, ér cele ce nu se vĕdŭ suntŭ vecĭnice.

Nĕcazurile suntŭ cam grele; scie numai Dumnedeu ce-o mai aduce timpulŭ cu sine, căcĭ jugulŭ nostru este greu ér sarcinele'sŭ și mai grele.

Despre serbarea Duminecei: Diua Duminecei este sfințită de Dumnedeu, și cum trebue s'o sfințimŭ? Sĕ mergemŭ regulatŭ la sfânta Biserică și sĕ ne rugămŭ lui Dumnedeu, decĭ déră trebue sĕ prăsnuimŭ și cu odihnă; adecă numai aceea sĕ lucrămŭ, ce este cu neputință ca sĕ rĕmână pe cealaltă di, ér ce nu, nu.

Domnii creștinĭ suntŭ datorĭ, ca sĕ îngădue slugilorŭ sale odihna cea cuviinciósă în dilele acestea. *Ĕră unii ómenĭ dicŭ, cumcă omulŭ sĕrbătórea la altulŭ póte lucra fără de pĕcatŭ.* Credință deșértă! Au nu totŭ cu acelea mânĭ lucră, cu care lucră și la sine? — Inșelare este acésta!....

Deștéptă-te Române, ca sĕ nu adormĭ somnulŭ celŭ de mórte, căcĭ acela este greu, ci te deștéptă și-țĭ ridică ochii în susŭ ca sĕ vedĭ lumina lumii și sĕ poțĭ sta în picióre.

Rĕmânŭ de binevoitorŭ alŭ d-vóstră

Romosŭ, Feb. 1888.

Vasilie Vaideanu,
economŭ.

Orăștiă, 29 Februarie.

Representațiunea teatrală dată în Orăștiă la 26 Februarie st. n. a. c. de către diletanții românĭ, a avutŭ resultatŭ fórte îmbucurătorŭ. Meritulŭ este alŭ D-șórelorŭ T. și L. Cervinŭ, alŭ D-nei A. Vladu și alŭ D-nilorŭ I. Branga, T. Haneșiu, G. Jóndrea și C Baicu, carĭ au arĕtatŭ prin neobosita lorŭ sîrguință, că și Românulŭ este demnŭ de a se numĕra între popórele civilisațiunei.

La tóte acestea morale întreprinderĭ meritulŭ este a se atribui în prima liniă D-lui Dr. *Ioanŭ Mihu*, care este antemergĕtorulŭ înaintărei Românilorŭ din Orăștiă și jurŭ.

Acestŭ zelos bărbatŭ, în înțelegere cu alțĭ bărbațĭ statornicĭ în cuvêntŭ, a înființat Institutŭ de creditŭ românŭ, Societate de lectură, Corŭ de cântărĭ românŭ, și în diua susŭ disă s'a proiectatŭ și aprobatŭ cu mare bucuriă înființarea unui Institutŭ tipograficŭ și librăriă română, așa încâtŭ astădĭ potŭ fi superbĭ Românii din Orăștiă fațĕ cu starea lorŭ înainte de asta cu 4 anĭ, pe când d-lŭ Dr. Ionŭ Mihu nu locuia în Orăștiă. Dumnedeu le binecuvinte întreprinderile și în viitoriu. **T. A.**

Mórtea împĕratului Wilhelm.

Despre încetarea din viéță a împĕratului se scrie din Berlinŭ:

Încă cu o di înainte de mórtea prințului Wilhelm l'a întrebatŭ pe împĕratulŭ, décă nu cumva voesce sĕ védă pe predicatorulŭ curții Dr. Kögel. Împĕratulŭ a rĕspunsŭ: „E tocmai timpulŭ serviciului divinŭ de după amédĭ“ (vecerniei.) In camera bolnavului se adunară apoi împĕrătésa, marele duce și marea ducesă de Baden, prințulŭ și princesa de corónă ai Svediei, prințulŭ și princesa Wilhelm, prințulŭ Fridericŭ Leopold, cancelarulŭ imperiului prințulŭ Bismark, contele Moltke, camerierulŭ supremŭ contele Stolberg-Wernigerode, Maresalulŭ superiorŭ alŭ curții și alŭ casei contele de Perponcher, generalii și adjutanții, damele împĕrătesei.

Dr. Kögel făcŭ în scurte pause rugăciunĭ. Împĕratulŭ esprima cuvinte singuratice ale preotului. Împĕrătésa ședea în scaunulŭ ei la picióreie patului cu fața întórsă spre împĕratulŭ. Pe la 7 óre séra împĕratulŭ se mai liniști și bĕu putintelŭ vinŭ de Takaj. Stetea în patŭ jumĕtate ridicatŭ și a vorbitŭ mai multŭ timpŭ cu prințulŭ Wilhelm despre lucrurĭ militare. Totŭ ce a vorbitŭ împĕratulŭ, s'a scrisŭ. Vorbirea îi era turburată prin fantasii trecĕtóre pricinuite de frigură. Pe la orele 10 séra, starea împĕratului se îmbunătăți relativŭ, așa că membrii familiei au credutŭ că potŭ părăsi palatulŭ. Împĕrătésa încă se duse în apartamentele sale. Marea ducesă de Baden a petrecutŭ, cu întreruperĭ, parte din nópte lângă împĕratul, totŭ așa prințulŭ și princesa Wilhelm. Desŭ de diminéță sosi prințulŭ Bismark la palatŭ ca sĕ se informeze despre starea împĕratului, și apoi érăși se duse. Pe la 4 óre diminéța unele semne arătau că în curênd împĕratulŭ își va da sufletulŭ. Pulsulŭ deveni slabŭ, respirația grea, consciința dispărŭ. La disposiția medicilorŭ, fură chiămațĭ membrii familiei împĕrătescĭ între carĭ și principesa Fridericŭ Carolŭ, precum și toțĭ cei carĭ fuseserĕ în séra trecută. Împĕratulŭ numai audia întrebările ce i-le punea marea ducesă. Împĕrătésa ședea pe scaunulŭ sĕu ținêndŭ mâna stângă a împĕratului într'ale sale, fără sĕ o lase, deși o cuprindea din timpŭ în timpŭ slăbiciunĭ și marea ducesă trebui sĕ o sprijine.

Respirația împĕratului se rări, D. Dr Kögel începŭ a se ruga, toțĭ cei de față îngenunchiară împrejurulŭ patului. Încă o adêncă respirațiă — și împĕratulŭ muri. Toțĭ membrii familiei împĕrătescĭ se apropiară sĕ'șĭ ia dela capulŭ supremŭ ultimulŭ adio și sĕ-i sărute mâna. Toțĭ îngenunchiară înaintea patului rĕposatului, ér prințulŭ Vilhelm făcŭ semnŭ și celorlalțĭ carĭ erau de fața, cămărarului supremŭ, mareșalului superiorŭ alŭ curții, generalilorŭ și adjutanților, medicilorŭ, servitorilorŭ privațĭ, garderobierului și vênătorilorŭ privațĭ, carĭ serviserĕ cu credință Domnului lorŭ și'șĭ luară ultimulŭ adio dela elŭ.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ „Gaz. Trans.“)

Viena, 14 Martie. Astăséră prințulŭ moștenitorŭ *Rudolfŭ* a plecatŭ la Berlinŭ.

Bucurescĭ, 14 Martie. Regele *Carolŭ* și regina *Elisaveta* au plecatŭ erĭ la Berlinŭ.

Bucurescĭ, 14 Martie. **Cabinetulŭ s'a constituitŭ** în modulŭ următorŭ: *I. C. Brătianu* președinte alŭ cabinetului și la rĕsboiu; *Sturdza* finance, *Pherekyde* esterne, *Nacu* culte și interne, *Aurelianŭ* lucrărĭ publice, *Gane* comerciu și *Giani* justiție.

Berlinŭ, 14 Martie. Împĕratulŭ vrea sĕ depună câtŭ de curêndŭ jurămêntulŭ pe constituțiă. Mareșalulŭ Moltke a luatŭ în primire jurămêntulŭ de fidelitate alŭ generalilorŭ armatei germane.

Roma, 14 Martie. Prințulŭ de corónă a plecatŭ erĭ la Berlinŭ.

Cursulŭ pieței Brașovŭ

din 13 Martie st. n. 1888

Bancnote românescĭ	Cump.	8.47	Vênd.	8.48
Argintŭ românescŭ .	„	8.44	„	8.48
Napoleon-d'orĭ . . .	„	10.05	„	10.07
Lire turcescĭ . . .	„	11.34	„	11.37
Imperialĭ	„	10.34	„	10.37
Galbinĭ	„	5.88	„	5.92
Scris. fonc. „Albina“ 6%	„	101.—	„	102.—
„ „ „ 5%	„	98.—	„	99.—
Ruble rusescĭ . . .	„	101.—	„	102.—
Discontulŭ	6½—8% pe anŭ.			

Cursulŭ la bursa de Viena

din 13 Martie st. n. 1888.

Renta de aurŭ 4%	96.35
Renta de hârtiă 5%	83,30
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare .	148.75
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune) . .	94.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune) . .	123.75
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune) . .	108.
Bonurĭ rurale ungare	104.—
Bonurĭ cu clasa de sortare	103.60
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timișŭ . . .	103.60
Bonurĭ cu cl. de sortare	103.60
Bonurĭ rurale Transilvane	103.75
Bonurĭ croato-slavone	103.25
Renta de hârtiă austriacă	77.60
Renta de argintŭ austriacŭ	78.75
Renta de aurŭ austriacă	108.95
Losurĭ din 1860	132.—
Acțiunile băncei austro-ungare . . .	857.—
Acțiunile băncei de creditŭ ungur. .	270.—
Acțiunile băncei de creditŭ austr. .	268.—
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ unguresců	99
Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ	122.60
Losurile pentru regularea Tisei și Seghedinului	123.—
Galbenĭ împĕrătescĭ	5.99
Napoleon-d'orĭ	10.04½
Mărcĭ 100 împ. germane	62.35
Londra 10 Livres sterlinge	126.95

Editorŭ și Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureșianu

325. *Borodău*=cuptorŭ de cărămidĭ; platênŭ.
326. *Ceiŭ*=cerŭ, peteseŭ.
Mĕ duseiu ca sĕ o *ceiŭ*
Pe hâda cu șése boi,
Boii'sŭ bunĭ, moșia'mĭ place,
Dér cu hâda ce m'oiu face?
327. *Știulețĭ*=ciórecĭ scurțĭ și vechĭ.
328. *Bosimflatŭ*=mâniosŭ; înfuriatŭ. De aicĭ verbulŭ „a se bosimfla“=a se mânia, a deveni înfuriatŭ.
328. *Sulharŭ*=lemnŭ dreptŭ, lungŭ și subțire.
329. *Șulimandră*=femeiă nebunatică, blăstĕmată afară din calea lui Dumnedeu.
330. *A se borși*= a se îmfla d. e. riulŭ când e înghețatŭ.
331. *Rantiă*=râdă, sdrénță.
332. *Merindare*=ștergarŭ micŭ în care își învĕlesce Românulŭ sĕteanŭ merindea.
333. *Șfoĭnacŭ*=omŭ micŭ, ce pare a fi unŭ paiațŭ; piticŭ, pigmeu.
334. *Mé* în locŭ de merge.
335. *Fa* în locŭ de face.

[Va urma].

Cântece poporale.

[Culese de Iuliu *Moldovan*.]

Bade, pentru ochii tĕi
Mĕ urăscŭ părinții mei,
La fântână nu mĕ mână
După-o țîrŭ de apă bună,
La pirlazŭ nu'mĭ dau rĕgazŭ,
Cată, bade, sĕ te lasŭ.

* *
*

La mândruța din vecinĭ
Trecu-i gardulŭ peste spinĭ.
Nicĭ spinii nu m'au spinatŭ,
Nicĭ cânii nu m'au mușcatŭ.

* *
*

Bădișorŭ cu pĕrulŭ crețŭ
Și cu ochișorii verdĭ
Eu acum m'așŭ mărita
Dér nu potŭ de dumnéta,
Și pe mine mulțĭ mĕ cerŭ,
Dér după dumneata pierŭ.

* *
*

De-ar fi dorŭ pe câtŭ urîtŭ
N'ar încăpé pe pĕmêntŭ,
Dér doru-i mai puținelŭ
Și-i plină lumea de elŭ.

* *
*

Frundă verde iérbă grasă,
Mĭ-e vremea sĕ mergŭ acasă,
Două mândre nu mĕ lasă:
Una mĕ ține de mână,
Alta'mĭ iese prin grădină.

* *
*

Póte fi lelea frumósă,
Podu'i țese, podu'i cóse,
Podu'i face pânza désă,
Coborîndŭ pe scară 'n josŭ
Așa cânepă șĭ-a torsŭ.

* *
*

Rĕu îmĭ pare după lume,
Eu mĕ trecŭ și ea rĕmâne,
După florĭ și floricele,
După ochii mândrei mele,
Că totŭ plânge și suspină
Dup'o departe inimă.

* *
*

Sărăcuță inima mea
Ĕr a prinsŭ a mĕ durea,
Nu mĕ dóre de durere,
Mĕ dóre de dorurĭ grele,
Nu mĕ dóre sĕ mĕ dóră,
Mĕ dóre de mĕ omóră.

* *
*

Mândru-i codrulŭ înfrundițŭ,
Pentru mine-i veștedițŭ
Pân' ce trăescŭ cu urîtŭ.
Mândru-i codrulŭ și 'nspânatŭ,
Mie'mĭ pare că-i uscatŭ
Pân' ce trăescŭ cu bănatŭ.

* *
*

Totŭ așa dice dorulŭ,
Că de dorŭ móre omulŭ,
Minte doru ca unŭ câne,
Că de dorŭ nu móre nime,
Ci móre că n'are dile.

* *
*

Eu cunoscŭ pe-a mele rele
Că n'oiu mere 'n raiu cu ele,
Și cunoscŭ p'a mele fapte
Că de raiu oiu fi departe,
Că de raiu oiu fi departe,
Cunoscŭ și p'a mele horĭ
Că n'oiu mere 'n raiu cu florĭ,
Și cunoscŭ p'alŭ meu cântatŭ
Că mie iadulŭ mĭ-e datŭ.

* *
*

Frundă verde ca nalba,
Spusu-mĭ-a mie marca,
Sĕ lasŭ somnulŭ și lenea
Și dorulŭ și dragostea,
Că acele m'orŭ mânca.
Maică măiculița mea,
Lenea, somnulŭ l'oiu lăsa,
Dragostea până-i lumea,
Lene, somnŭ oiu părăsi,
Dragostea pân'oiu muri.

* *
*

Mândră, mândrulica mea,
Când tu te vei cununa
Și popa te-a întreba,
Place'țĭ urîtu orĭ ba?
Mândră nu-i avea ce face,
Ci îi dice că îțĭ place.

* *
*

Diua norŭ și nóptea stele,
Eu petrecŭ lumea cu jele,
Diua norŭ și nóptea norŭ,
Eu petrecŭ lumea cu dorŭ!

* *
*

Tipografia A. MUREŞIANU, Braşovŭ.